

Det odödliga regementet

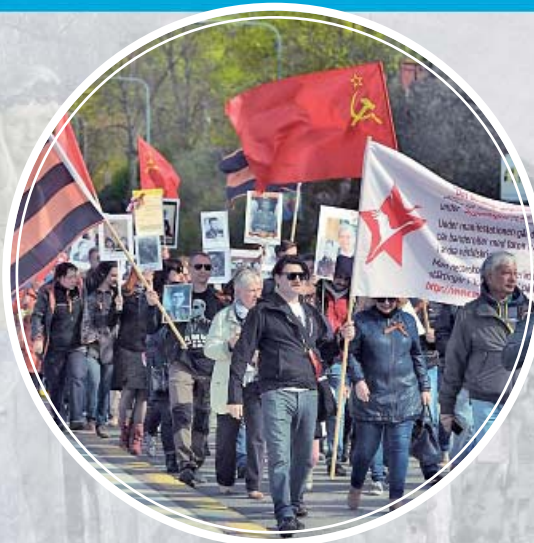

«Det odödliga regementet» är en internationell offentlig aktion som äger rum i Ryssland, i flera andra f.d. Sovjetrepubliker, samt i ytterligare länder under «Segerdagen», den 9 maj. Under manifestationen går deltagarna i kolonn och bär banderoller med foton av släktingar som deltog i andra världskriget. Man nedtecknar också berättelser om sina släktingar i «folkrönikan» på hemsidan <http://www.moypolk.ru>.

Det är aktion till minne av våra förfäder som kämpade för att vi skulle leva i frid på denna jord.

Nej till krig! Ja till Fred på Jorden!

**Agneta Norberg, ordförande i Sveriges Fredsråd.
Det odödliga regementet.**

Tal den 7 maj 2017 på Medborgarplatsen. Samling i anledning av firandet av krigsslutet den 9 maj 1945.

Det säjs att segrarna skriver historien. Det är inte sant när det gäller andra världskriget. Där har vi i väst uppfostrats med historien om att det var USA och Storbritannien som stod som segrare, 1945, när andra världskriget slutade. Deras krigslidanden har beskrivits i rader av filmer och böcker. Sanningen är den att det var Sovjetunionen som till 93% stod för förlusterna i människoliv under andra världskriget och med ett sönderbombat och förbränt land...

Jag var 8 år, 1945, och minns det stora kriget på så sätt att jag blev oerhört orolig och rädd när jag såg mina föräldrars allvarliga ansikten när de lyssnade på nyheterna på radion. Då gick jag in i kammaren där vi hade en liten orgel, som jag spelade på, för att inte höra. Jag bodde i en liten by i Västerbottens inland, men kriget nådde oss på så vis att nazi-Tysklands soldater forslades förbi vår hemtrakt, med tåg upp mot Narvik, i Nordnorge. Min kusin Bojan skötte järnvägsbommarna och har berättat om detta.

Det kalla kriget inleddes i början av 50-talet och det var mycket skrämmande för det spreds rykten att ryssarna nu kanske skulle anfalla Sverige. Jag var 15 år 1952 och jag var oerhört rädd minns jag. Men in på 60-talet blev det ett annat klimat för då började man tala om USAs grymhet i Vietnam. Bilden av andra världskrigets historia började också att förändras.

Min mamma dog 1968 och lämnade efter sig en mindre summa pengar som vi sex syskon delade på. Jag beslöt då att använda dessa pengar till att åka till Leningrad sommaren 1970. Det blev en vändpunkt i mitt liv. Jag fick lära då lära mig vad Sovjetunionen hade lidit och om deras ofantliga förluster inte bara i människoliv utan på många, många andra sätt. Jag lärde mig att det var Sovjetunionen som räddat oss alla från nazismen. När jag återvände till Lycksele efter denna resa ville jag lära mig mer om Sovjetunionen. Det var inte lätt att hitta information om detta stora land i vår närhet. Jag letade överallt på olika bibliotek. Men det fanns ingenting om Sovjetunionen och om

deras stora insatser i det hemska kriget. Slutligen hittade jag en bok i en liten bokhandel i London som hette Fathering the unthinkable, skriven av professor Brian Easley. Där stod följande på sidan 119:

«USA hade ökat sitt välstånd genom detta krig. Men Sovjetunionen låg återigen i ruiner på samma sätt som 1920 i slutet av inbördeskriget och västs blockad. Nazisterna hade förstört totalt eller delvis:

15 stora städer, 1710 mindre städer, 70 000 byar, 60 miljoner byggnader var totalförstörda, 25 miljoner människor hade gjorts hemlösa. Nära 32000 industriföretag var totalförstörda, 10.000 kraftverk, 3000 oljekällor, över 1000 kolgruvor, 65000 kilometer järnvägs spår, och 86 000 miles motorvägar. Nazisterna transporterade till Tyskland 14000 ångkraftverk, 1400 turbiner och 11 300 elektriska generatorer, 100 000 kollektivjordbruk förstördes. Nazisterna slaktade eller tog med sig till Tyskland 7 miljoner hästar, 17 miljoner nötkreatur, 20 miljoner svin, 27 miljoner får och getter, 110 miljoner kycklingar. 40.000 sjukhus och sjukvårdscentraler förstördes, 64 000 grundskolor och college, 43000 bibliotek med över 100 miljoner böcker, 44000 teaterbyggnader, nära 3000 kyrkor, över 400 museibyggnader. I första folkräkningen efter kriget fanns det de som var över 18 år endast 31 miljoner män jämfört med 53 miljoner kvinnor.

Sovjetunionen tillfogade tyskarna 93% av deras förluster. Sovjetunionen förlorade under åren 1941-1945 11 miljoner soldater i döda och 18 miljoner sårade. De civila offren var ännu fler: 17 miljoner döda. Detta kan jämföras med Storbritannien som förlorade omkring 500.000 soldater och USA 302.000 soldater under hela kriget.» Slut citat.

2009 tog jag initiativ till ett temanummer om Nato i tidningen Vi Mänskor (3-4, 2009). Jag gjorde en intervju med Kira Mitrofanova, född 1938, boende i Sverige, uppväxt i Leningrad.

«Jag var fyra år när tyskarna började bomba oss och vi var tvungna att ge oss iväg från Leningrad. Vi blev beordrade

av myndigheterna att evakueras. Vi begav oss till tågen som skulle föra oss till Perm, en stad som ligger i Uralområdet. Vi närmade oss en station som hette MGA. Mina föräldrar bråkade minns jag. När tåget stannade tog min mamma en tekanna, grep mig i armen och sa att vi skulle gå och hämta tevattnen. När vi kom ut ur tåget sa min mamma: Nu far vi tillbaka till Leningrad. Det var strängt förbjudet att inte lyda myndigheternas order om evakuering, därför drog hon mig i armen och kröp med mig under godsvagnarna så att ingen skulle se oss. Vi tog oss på något sätt till Leningrad där vi sökte upp min mosters hus där vi stannade. Resten av familjen åkte vidare till Perm. De trodde att vi var på tåget i någon annan vagn. Pappa letade efter oss vet jag. Det skulle ta lång tid innan vi sågs igen. Jag längtade mycket efter min pappa. Men det gick ganska bra för mamma. Hon fick arbete i en fabrik som ställt om till krigsproduktion. Än så länge fungerade det mesta som vanligt. Jag var på dagis medan mamma jobbade. Vi barn pratade mycket om kriget. Vi pratade om vilket hus som skulle bombas härnäst. Men det vi pratade mest om var: «Vad ska vi äta? Hur ska vi skaffa mat?» Vi var hungriga jämt. I Leningrad hade myndigheterna förberett för krigstid och lagt upp stora lager av mat för befolkningen. Det förfärliga var att det fanns spioner i Leningrad som pekade ut var matförråden fanns och meddelade detta till den tyska krigsledningen. De tyska bombplanen kunde alltså lokalisera förråden, bomba och förstöra maten. Tyskarna inte bara bombade våra matförråd och våra hus, de kastade brandbomber för att husen skulle börja brinna. Stadens myndigheter hade format brigader i varje kvarter för att minska bombskadorna och för att vi skulle hjälpas åt att ta hand om varandra och de skadade. Brigaderna gick in i de skadade husen för att se efter att ingen skadad eller död låg kvar. Information om kommande anfall med brandbomber kom via radion. Vi hade blivit undervisade om hur vi skulle kasta bort bomberna när de landade på hustaken. Unga och gamla ja, alla som kunde, klättrade upp på hustaken och fick tag på dessa brandbomber och kastade bort dem från taken.

Stannade ni i Leningrad hela kriget? frågade jag. Nej, efter en tid varnade myndigheterna igen att vi måste ge oss iväg från Leningrad. Nazisterna avancerade mot Leningrad. Samtidigt berättade mamma att hon skulle ha ett barn till. Vi var tvungna att ge oss iväg och den enda väg som var möjlig gick över Ladogas is.

Vi packades i lastbilar. Dessa lastbilar drevs med ved- eldning. Min uppgift var att kasta in veden så att lastbilen skulle gå. Isen över Ladoga var bara en enda grå sörja. Jag såg med skräck stora vakar i isen där lastbilar som gått före oss sjunkit ner i vattnet och försvunnit. Men vi kom lyckligt över isen. På fasta land sattes vi på ett boskapståg som skulle föra oss till staden Perm och till pappa.

Det var en lång tågresa. Tågen stannade då och då för vi blev bombade och vi tvingades fly in i skogen och gömma oss i de stora bombkratrarna som bildats efter tidigare bombanfall. I boskapsvagnen var vi tvungna att stå sovande för det fanns så lite plats. Vi åkte länge, länge med detta tåg. Det var många barn i vagnen. Det käraste jag hade vara en docka jag fått av min pappa. Huvudet var av porslin och håret var ljusgult. Alla i vagnen ville hålla min fina docka. När de skulle lämna tillbaka dockan grät de hejdlöst. Min mamma beslöt då att kasta dockan för att inte oro skulle sprida sig i vagnen. I godsvagnen fanns små luckor för luftintag. Mamma öppnade en av luckorna, lyfte upp mig och lät mig kasta dockan. Mamma sa «Nu åkte dockan tillbaka till Leningrad». Kira gråter vid detta minne.

Vi fick mer plats i vagnen eftersom många barn dog efterhand. De kastades ut och lämnade plats till oss andra. När vi kom fram till Perm fördes mamma till militärsjukhus för att föda. Även denna förlösning skulle bli kejsarsnitt på samma sätt som när jag föddes. Någon specialist för detta fanns inte närmare än Moskva. De hade inga möjligheter att föra henne dit. Läkaren var tvungen att stycka fostret. Det var hemskt.

Så småningom när kriget var slut återförenades familjen och reste efter en tid tillbaka till Leningrad. Min pappa, som var läkare, skulle nu arbeta på ett sjukhus i Leningrad och vi fick bo i en lägenhet nära sjukhuset. Jag har minnen av stora fångtransporter av tyska krigsfångar som skulle via Leningrad till Puskjin och Pavlov. De gick till fots genom staden och jag stod på trottoaren och tittade på. Fångtransporten fick kommando att stanna. En av de unga männen som såg hur mager och eländig jag såg ut gav mig en sammanpressad fyrkant av solrosfrön. Det var det godaste jag ätit på länge. Han gav mig även sitt lilla matförråd. Vi bodde även i perioder i Puskjin där tyska fångar sattes i byggnadsarbete. Där såg jag att de ryska kvinnorna, de som genomlevat den hårda blockaden, var givmilda och gav de tyska tvångsarbetarna mat från sina förråd.

Till sist vill jag säga: Alla vet att Ryssland genomlevt hårda tider: Och vi kan genomleva nästan vad som helst bara det inte blir ett nytt krig. Jag är glad över att det finns de som kämpar för fred.

Da strastvoyet veliki narodnaja vaina! Smert Fascism!

Leve det stora fosterländska kriget! Död åt fascismen!

**Agneta Norberg, ordförande
i Sveriges Fredsråd.
lappland.norberg@gmail.com
2017**

RYSKA RIKSFÖRBUNDET I SVERIGE: MEDLEMSLISTA 2017

» FÖRENINGAR

- » Kazakisk förening „Abaj“, magieva.h@gmail.com
- » „ABVGDejka“, www.abvgdejka.se, tanja_larina@hotmail.com
- » Föreningen „Alviks sportklubb“, www.alvikssportclub.se, ig_bark@yahoo.com
- » Slaviska kulturförbundet, slaviska.kultur.se@mail.ru
- » Ballet och rytmisk gymnastikförening „Vackra Rosen“, www.vackrarosen.com, nataliawrighed@yahoo.se
- » Föreningen „Sankt Georgs bandet“, www.sanktgeorgsbandet.wordpress.com, oleg.mezjuev@ragtime.nu
- » „Röster från den kulturrika världen“, inga.hagstrom@initcollege.com
- » „Kunskapens kraft – en bra start i livet“, www.ryskaskolan.se, etikhonova3@hotmail.com
- » Ideell Förening „Karussell“, marinablom@mail.ru
- » Rysk-svenska kultur- och miljöföreningen „Ladja“, lioudmila.siegel@gmail.com
- » Föreningen „Vi pratar ryska“, www.viprattarryska.info, viprattarryska@gmail.com
- » Föreningen „Vår kultur“, inna_falun@mail.ru
- » Rysk-svenska kulturföreningen „Neva“, elena.novikova@hotmail.com
- » Ideell förening „Ny horisont“, olga1992@hotmail.se
- » Föreningen „Nästa generation“, valeri.kolyganov@gmail.com
- » Helige Alexej sjöscoutkår, ru.scouts.sweden@gmail.com
- » „Volchov regionens barn“, irina.svensson@live.se
- » Rysktalande förening „Privet“, privat.blogg.se, privetswe@gmail.com, anastar80@gmail.com
- » Föräldraföreningen vid Internat nr. 4 i Moskva, foder63@yahoo.se
- » „Rodnik“ Rysk-Svensk Kulturförening, elenaerikssonnt@hotmail.com
- » Ideell kulturförening Familjeklubben „Roliga Hörnan“, sweden.proekt@mail.ru
- » Föreningen „RyssMedia“, lioudmila.siegel@gmail.com
- » Föreningen „Russkij klubb“, russkijklubb@hotmail.com
- » Sällskapet för kontakter med Ryssland, Ukraina och Vitryssland (SKRUV), www.skruv.deti, www.skruv.org, ordforande@skruv.org
- » Rysk-svenska föreningen „Sputnik“, sputnik-norr.org/sv, sputnorr@gmail.com
- » Rysk-svenska föreningen i Sundsvall, larissa.jigarova@svenskakyrkan.se
- » Föreningen „Natalis Dans & Musikstudio“, www.dansstudionatali.se, dansnatali1@yahoo.com
- » Klubb „Chans“, oleg_sw@hotmail.com
- » „Estety“, arfenija@hotmail.com
- » „X-CONS Värmdö“, xcons.varmdo@gmail.com
- » „Center juridiskt bistånd“, www.pravfond.se, centr.sweden@mail.ru
- » „Juridisk hjälp“, juridiskhjalp11350@hotmail.com
- » **FIRMOR**
- » Advokatfirman Axelsson & Karlsson, www.axelssonkarlsson.se
- » Människans resurser, www.mr-ab.se
- » **INTERNETPORTAL**
- » Svenska palmen, www.sweden4rus.nu

